Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2026/2027	**Semestar:** Zimski
Godina studija: 1	**Studiji:** Povijest (R) (izborni) (Prijediplomski) Komunikologija (R) (izborni) (Prijediplomski) Psihologija (R) (izborni) (Prijediplomski) Sociologija (R) (izborni) (Prijediplomski) Povijest (dvopredmetni) (R) (izborni) (Prijediplomski) Sociologija (dvopredmetni) (R) (izborni) (Prijediplomski) Sestrinstvo (I) (izborni) (Prijediplomski) Sestrinstvo (R) (izborni) (Prijediplomski) Primaljstvo (R) (izborni) (Prijediplomski) Primaljstvo (I) (izborni) (Prijediplomski)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Hrvatski mjesni govori kao dio kulturne baštine	
Kratica kolegija: IZBP-129	
ECTS bodovi: 4	**Šifra kolegija:** 174435
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	30
Seminar	15
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu	

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija	
Ime i prezime: Galović Filip	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** izvanredni profesor
Kontakt e-mail: filip.galovic@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Suradnici na kolegiju	

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski	

Opis kolegija	Poznato je da su mjesni govori (govori pojedinih naselja) jezično blago u Hrvata, odnosno da su dijelom identiteta i neraskidivom sastavnicom hrvatske kulture, stoga ih je važno upoznati, osvijestiti njihovu vrijednost, njegovati ih i očuvati. Studenti se u okviru kolegija, nakon što se susretnu s dijalektologijom kao jezikoslovnom disciplinom, upoznaju s temeljnim jezičnim posebnostima triju hrvatskih narječja, na osnovi čega će moći samostalno prepoznati i razlikovati temeljne jezične osobine pojedinih dijalektalnih tekstova i zvučnih zapisa hrvatskih mjesnih govora, kao što će moći opaziti i razaznati dijalekatske osobine u svakodnevnoj komunikaciji s govornicima hrvatskoga jezika. U skladu s navedenim isti će biti osposobljeni i za samostalno terensko prikupljanje dijalektološke građe manjega opsega, čime će se izravno upoznati s pojedinim govorom, odnosno s kulturnom baštinom određenoga kraja. U sklopu se kolegija također skreće pažnja na važan fenomen hrvatske dijalektalne književnosti, a jedan je od iznimno bitnih ciljeva razvijanje i jačanje svijesti o značaju i bogatstvu hrvatskih mjesnih govora, koji su dijelom identiteta, a kroz koje se čuva tradicija, običaji i brojni drugi vidovi kulturne baštine.
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	1. Objasniti predmet, metode i ciljeve dijalektologije te osnovne termine iz područja dijalektologije. 2. Opisati temeljne jezične posebnosti hrvatskih narječja. 3. Razlikovati temeljne jezične posebnosti pojedinih dijalektnih tekstova i zvučnih zapisa, kao i dijalektne posebnosti u svakodnevnoj komunikaciji s govornicima hrvatskoga jezika. 4. Razviti svijest o vrijednosti i bogatstvu hrvatskih mjesnih govora, kao i o njegovanju hrvatske kulturne baštine. 5. Provesti istraživanje manjega opsega poštivajući etičke standarde.
Literatura	
Obavezna	Brozović, Dalibor. 1997. Narječja hrvatskoga jezika. U: *Hrvatski leksikon 2*, 155–156. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža; Brozović, Dalibor; Ivić, Pavle. 1988. Narječja. U: *Jezik, srpskohrvatski/hrvatskosrpski, hrvatski ili srpski*, 54–99. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod Miroslav Krleža; Galović, Filip. 2016. *Hrvatska dijalektologija*. (interna skripta); Hraste, Mate. 1959. Metodologija ispitivanja naših dijalekata. *Jezik* 8/3–4: 71–81; Vranić, Silvana; Zubčić, Sanja. 2018. Hrvatska narječja, dijalekti i govori u 20. stoljeću. U: Bičanić, Ante (gl. ur.). *Povijest hrvatskoga jezika*. 5. knjiga: 20. stoljeće – prvi dio, 525–579. Zagreb: Croatica. Materijali s kolegija.

Dopunska	Brozović, Dalibor. 1952. O uvjetima za nastanak i razvoj dijalektalne poezije. *Hrvatsko kolo* 7–8: 463–467. Finka, Božidar. 1973. Naputak za ispitivanje i obrađivanje čakavskih govora. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 3: 5–76. Galović, Filip. 2016. Čakavština od srednjega vijeka do dijalektalne književnosti i današnjih dana. U: *Zbornik radova. Literarno-likovno-filmski natječaj Gradske knjižnice Kaštela 'Kaštelanske štorije 2015./2016.'*, 7–11. Kaštela: Gradska knjižnica Kaštela. Galović, Filip. 2024. *Hrvatski narodni govori. Upitnik.* (U rukopisu). Ivšić, Stjepan. 1936. Jezik Hrvata kajkavaca. *Ljetopis JAZU* 48: 47–88. Lisac, Josip. 2012. *Dvije strane medalje. Dijalektološki i jezičnopovijesni spisi o hrvatskom jeziku.* Split: Književni krug. (odabrani dijelovi) Lisac, Josip. 2003. *Hrvatska dijalektologija 1. – Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga. (odabrani dijelovi) Lisac, Josip. 2009. *Hrvatska dijalektologija 2. – Čakavsko narječje.* Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga. (odabrani dijelovi) Lončarić, Mijo. 1996. *Kajkavsko narječje.* Zagreb: Školska knjiga. (odabrani dijelovi) Lukežić, Iva. 2012. *Zajednička povijest hrvatskih narječja. 1. Fonologija.* Zagreb – Rijeka –Čavle: Hrvatska sveučilišna naklada – Filozofski fakultet u Rijeci – Katedra Čakavskog sabora Grobnišćine Lukežić, Iva. 2015. *Zajednička povijest hrvatskih narječja. 2. Morfologija.* Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada – Filozofski fakultet u Rijeci – Katedra Čakavskog sabora Grobnišćine Moguš, Milan. 1977. *Čakavsko narječje*. Zagreb: Školska knjiga Radić, Antun. 1997. *Osnova za sabiranje i proučavanje građe o narodnom životu* . Zagreb: Dom i svijet. (reprint) Zečević, Vesna. 2000. *Hrvatski dijalekti u kontaktu* . Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje Vitez, Zorica; Muraj, Aleksandra (ur.). 2001. *Hrvatska tradicijska kultura na razmeđu svjetova i epoha.* Zagreb – Barbat: Galerija Klovićevi dvori – Institut za etnologiju i folkloristiku

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE	**Ulazi u prosjek** DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	**1. Redovito pohađanje nastave** – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskomu programu i izvedbenomu nastavnomu planu; **2. Uredno izvršeno istraživanje**; **3. Stjecanje minimalnoga uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti** – ostvareno na temelju kolokvija, samostalnoga rada i uredno izvršenoga istraživanja.

Način ocjenjivanja	Kontinuiranim vrednovanjem studentskoga rada dolazi se do ukupne ocjene koja je temeljena na bazi 100 bodova: dovoljan (2): 50 – 64 bodova; dobar (3): 65 – 79 bodova; vrlo dobar (4): 80 – 89 bodova; izvrstan (5): 90 i više bodova. Način stjecanja bodova: a) Nastavne aktivnosti – 70% ocjene 1) istraživanje – max. 30 bodova; 2) kolokvij – max. 30 bodova; 3) samostalni rad – max. 10 bodova b) Završni ispit – 30% ocjene
Način polaganja ispita	Nastavne aktivnosti – a) kolokvij; b) samostalni rad; c) uredno izvršeno istraživanje; Završni ispit.

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Istraživanje	0.84	30
Samostalni rad	0.28	10
Kolokvij - međuispit	0.84	30
Ukupno tijekom nastave	3.16	70
Završni ispit	0.84	30
UKUPNO BODOVA (nastava + zav. ispit)	4	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje. Upoznavanje studenata sa sadržajem i ciljem kolegija te s obvezama i literaturom. Kulturna baština u Hrvata. Mjesni govori kao dio kulturne baštine.
2	Temeljni pojmovi u dijalektologiji. Narječje, dijalekt, skupina mjesnih govora, mjesni govor. Metodologija dijalektoloških istraživanja.
3	Čakavsko narječje.
4	Čakavsko narječje.
5	Čakavsko narječje.
6	Kajkavsko narječje.
7	Kajkavsko narječje.

8	Kajkavsko narječje.
9	Štokavsko narječje.
10	Štokavsko narječje.
11	Štokavsko narječje. Hrvatski govori u dijaspori. Hrvatski govori torlačkoga narječja.
12	Kolokvij.
13	Dijalektna književnost.
14	Dijalektna književnost.
15	Očuvanje i zaštita hrvatskih organskih govora. Položaj i važnost hrvatskih organskih govora. Hrvatski govori na listi zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara. Zaključna razmatranja. Sinteza.
Seminari	
#	**Tema**
1	Uvodni seminar. Upoznavanje studenata sa sadržajem i ciljem seminarske nastave. Slušanje pojedinih čakavskih, kajkavskih i štokavskih zvučnih zapisa i rasprava o njima.
2	Proučavanje metoda dijalektološkoga rada na terenu. Izrada manjega dijalektološkoga upitnika.
3	Slušanje pojedinih zvučnih zapisa na čakavskome i proučavanje/rad na tekstovima pisanim čakavskim.
4	Slušanje pojedinih zvučnih zapisa na čakavskome i proučavanje/rad na tekstovima pisanim čakavskim.
5	Slušanje pojedinih zvučnih zapisa na čakavskome i proučavanje/rad na tekstovima pisanim čakavskim.
6	Slušanje pojedinih zvučnih zapisa na kajkavskome i proučavanje/rad na tekstovima pisanim kajkavskim.
7	Slušanje pojedinih zvučnih zapisa na kajkavskome i proučavanje/rad na tekstovima pisanim kajkavskim.
8	Slušanje pojedinih zvučnih zapisa na kajkavskome i proučavanje/rad na tekstovima pisanim kajkavskim.
9	Slušanje pojedinih zvučnih zapisa na štokavskome i proučavanje/rad na tekstovima pisanim štokavskim.
10	Slušanje pojedinih zvučnih zapisa na štokavskome i proučavanje/rad na tekstovima pisanim štokavskim.
11	Slušanje pojedinih zvučnih zapisa na štokavskome i proučavanje/rad na tekstovima pisanim štokavskim. Slušanje pojedinih zvučnih zapisa na govorima u dijaspori/rad na tekstovima pisanim nekim govorima u dijaspori.
12	Kolokvij.
13	Čitanje i proučavanje odabranih dijalektnih književnih tekstova.
14	Čitanje i proučavanje odabranih dijalektnih književnih tekstova.
15	Rasprava o važnosti hrvatskih organskih govora te o načinima njihova očuvanja. Zaključna razmatranja. Sinteza.